

Radioamatöörimääräys

Annettu Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 2019

Liikenne- ja viestintävirasto on määrännyt 7 päivänä marraskuuta 2014 annetun sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 97 §:n 3 momentin ja 304 §:n 1 momentin 5 kohdan nojalla:

Luku 1 Yleiset säännökset

1 § Määräyksen tarkoitus

Tämän määräyksen tarkoitus on edistää radioviestinnän häiriöttömyyttä sekä sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n 13 kohdassa määriteltyä radioamatööriviestinnän harjoittamisen tarkoituksia.

2 § Soveltamisala

Tässä määräyksessä määrätään radioamatöörilähettimien rakenteesta ja käytöstä sekä muista radioamatööriviestinnässä noudatettavista erityisistä säännöksistä.

3 § Määritelmät

Tässä määräyksessä tarkoitetaan:

- 1) *radioamatöörilähettimellä* radiolähetintä, joka toimii jollakin Liikenne- ja viestintäviraston radioamatööriviestintään määräämällä radiotaajuudella ja joka voi toimia taajuusalueella 26 MHz - 2450 MHz vain kansainväliseen teleliikenneyleissopimukseen¹ liittyvässä radio-ohjesäännössä tai Liikenne- ja viestintäviraston määräyksessä radioamatööritoimintaan osoitetuilla taajuusalueilla.
- 2) *radioamatööriasemalla* radioasemaa, johon sisältyy yksi tai useampi radioamatöörilähetin.
- 3) *radioamatööritoistinasemalla* radioamatööriasemaa, joka on tarkoitettu automaattisesti lähettämään edelleen radioamatöörilähetyksiä ilman luvanhaltijan välitöntä valvontaa;
- 4) *modulaatiohuipputeholla* (pX) radiolähettimen normaaliolosuhteissa antennin syöttöjohtoon yhden radiotaajuuden jakson aikana modulaatioverhokäyrän korkeimmassa huipussa antaman tehon keskiarvoa;

¹ Saatettu voimaan asetuksella 43/1986.

5) *kantoaaltoteholla* (pZ) moduloimattoman radiolähettimen antennin syöttöjohtoon yhden radiotaajuusjakson aikana antaman tehon keskiarvoa;

6) *harhalähetteillä* lähetteitä, joiden taajuus on lähetystaajuuden ulkopuolella ja joiden tasoa voidaan pienentää vaikuttamatta informaation siirtoon.

Luku 2 Lupa ja tunniste

4 § Luvanhaltija

Radioamatööri lupa myönnetään sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 40 §:n ja 41 §:n mukaisesti luonnolliselle henkilölle, jolla on saman lain 265 §:n 1 momentissa tarkoitettu pätevyystodistus radiolähettimen käyttöön radioamatööriviestintään, tai saman lain 3 §:n 13 kohdassa tarkoitettua radioamatööriviestintää harjoittavalle oikeushenkilölle, jonka radioamatööri aseman valvojalla on tällainen pätevyystodistus.

5 § Radioamatööri aseman erikoislupa ja tarvittava pätevyys

Seuraavien radiolähettimien hallussapitoon ja käyttöön on oltava radioamatööri aseman erikoislupa:

a) radioamatööri toistinasema, joka ei ole luvanhaltijan välittömässä valvonnassa ja

b) radioamatööri asema, joka toimii ilman radioamatöörin välitöntä valvontaa.

Erikoislupaa edellyttävän radioamatööri aseman valvojalla on oltava yleisluokan tai teknillisen luokan pätevyystodistus.

6 § Radioamatööri aseman kutsumerkki

Radioamatööri aseman kutsumerkkinä käytetään radioluvassa määrättyä aseman kutsumerkkiä, jos ei jäljempänä 2 - 5 momentissa muuta määrätä. Kutsumerkki on lähetettävä radioyhteyden alussa ja yhteyden aikana vähintään kerran kymmenessä minuutissa. Kutsumerkki on lähetettävä yleisesti vastaanotettavissa olevalla tavalla.

Jos suomalaisen radioamatööri aseman radioluvassa määrättyssä kutsumerkissä on välittömästi Suomen kansallisuustunnuksen jäljessä numero 0, on kutsumerkkinä käytettävä muualla Suomessa kuin Ahvenanmaan maakunnan alueella radioluvassa määrättyä aseman kutsumerkkiä, jonka perään on liitetty kauttaviiva sekä numero 1-9.

Jos suomalaisen radioamatööri aseman radioluvassa määrättyssä kutsumerkissä on välittömästi Suomen kansallisuustunnuksen jäljessä muu numero kuin 0, on kutsumerkkinä käytettävä Ahvenanmaan maakunnan alueella radioluvassa määrättyä aseman kutsumerkkiä, jonka eteen on liitetty kirjaintunnus OH0 ja kauttaviiva, tai jonka perään on liitetty kauttaviiva ja numero 0.

Muun kuin suomalaisen radioamatööri aseman kutsumerkkinä käytetään määrättyä aseman tunnusta, jonka eteen on muualla Suomessa kuin Ahvenanmaan maakunnan alueella liitetty kirjaintunnus OH ja kauttaviiva ja Ahvenanmaan maakunnan alueella kirjaintunnus OH0 ja kauttaviiva.

Sen lisäksi, mitä kutsumerkistä on määrätty 1-4 momentissa, saa kutsumerkin perään liittää kauttaviivalla erotettuna myös lisämerkin tai merkkisarjan.

Luku 3 Radioamatöörilähettimen käyttö

7 § Radioamatööriaseman lähetys

Radioamatööriasemaa saa käyttää lähetystoimintaan niillä taajuuksilla, jotka Liikenne- ja viestintäviraston radiotaajusmääräyksessä on osoitettu radioamatööritoimintaan.

Radioamatööriviestinnässä ei saa käyttää tarpeettoman suurta lähetystehoä tai -kaistanleveyttä.

8 § Salauksen kielto

Radioamatööriviestintää ei saa salata lukuun ottamatta seuraavaa viestintää:

- 1) lähettäjän ja viestien eheyden varmistava viestin osuus,
- 2) radioamatööritoimintaan tarkoitetun satelliitin komentomaa-aseman ja satelliitin välinen ohjausviestintä sekä
- 3) sellaisen radioamatööriaseman ohjausviestintä, minkä hallussapitoon ja käyttöön tarvitaan 5 §:ssä tarkoitettu radioamatööriaseman erikoislupa.

9 § Toisen radioamatööriaseman käyttö

Toisen radioamatööriasemaa käytettäessä ei saa ylittää käyttäjän eikä aseman luvanhaltijan pätevyysluokan oikeuksia. Jos toisen radioasemaa käytetään sen luvanhaltijan tai kerhoaseman valvojan välittömässä valvonnassa, saadaan kuitenkin käyttää luvan haltijan tai aseman valvojan pätevyysluokan oikeuksia sen estämättä, mitkä ovat käyttäjän oikeudet.

10 § Muu viestintä kuin radioamatööriviestintä

Radioamatööriasemalla saa olla yhteydessä muuhun radioasemaan kuin radioamatööriasemaan, kun on kyse ihmishengen välittömästä pelastamisesta tai uhkaavan hätätapauksen estämisestä taikka viranomaisen johtamasta pelastuspalveluharjoituksesta.

11 § Kielletty radioamatööriviestintä

Radioyhteyksien pitäminen on kielletty sellaisen maan radioamatööriasemiin, jonka telehallinto on ilmoittanut, ettei se salli tällaisten yhteyksien pitämistä.

12 § Samanarvoiset ja toissijaiset oikeudet

Taajuusalueella, jolla radioamatööriviestinnällä on Liikenne- ja viestintäviraston antaman radiotaajusmääräyksen mukaan toissijaiset oikeudet, radioamatöörilähetykset eivät saa aiheuttaa haitallisia häiriöitä samaa taajuusaluetta ensisijaisin oikeuksin käyttävälle radioviestinnälle.

Taajuusalueella, joka on Liikenne- ja viestintäviraston antaman radiotaajusmääräyksen mukaan annettu samanarvoisin oikeuksin radioamatööri-

viestinnälle ja muulle radioviestinnälle, radioamatöörilähetyskset eivät saa aiheuttaa haitallisia häiriöitä saman taajuusalueen suomalaiselle radioviestinnälle.

13 § Yhteisön radioamatööriaseaman valvonta

Yhteisön radioamatööriaseamalla ja -toistinasemalla on oltava valvoja, joka valvoo radioviestintää koskevien säännösten noudattamista radioamatööri-toiminnassa. Valvojan nimi on ilmoitettava Liikenne- ja viestintävirastolle.

Jos valvoja havaitsee tai saa tietoonsa, että radioamatööriasemaa tai -toistinasemaa käytetään radioviestintää koskevien säännösten tai radioluvan ehtojen vastaisesti, hänen on katkaistava aseman lähettimen toiminta viivytyksettä.

14 § Radioamatööriaseaman käyttö suomalaisessa aluksessa

Radioamatööriaseaman käyttämiseen suomalaisessa aluksessa on oltava aluksen päällikön suostumus. Radioamatööriaseaman käyttö on lopetettava välittömästi, jos aluksen päällikkö, aluksen varustamo, VTS-keskus, satamaviranomainen tai Liikenne- ja viestintävirasto vaatii sitä.

Radioamatööriaseaman käyttö ei saa häiritä aluksen muuta radioviestintää, aluksen radioaseaman turvallisuuspäivitystä eikä muiden aluksella olevien radiolaitteiden toimintaa.

15 § Radioamatööriaseaman käyttö suomalaisessa ilma-aluksessa

Radioamatööriasemaa saa käyttää suomalaisessa ilma-aluksessa Suomen ilmatilassa, jos radioamatööriaseaman käyttämiseen on Liikenteen turvallisuusviraston (Trafi) tai Liikenne- ja viestintäviraston hyväksyntä ja ilma-aluksen päällikön suostumus.

Radioamatööriaseaman käyttö on lopetettava välittömästi, jos ilma-aluksen päällikkö, ilma-aluksen omistaja, aluelennonjohto tai Liikenne- ja viestintävirasto vaatii sitä.

Ilma-aluksen radioasemaan kuuluvien lähettimien, vastaanottimien, antennien ja syöttöjohtojen käyttäminen radioamatööriviestintään on kielletty.

Radioamatööriaseaman käyttö ei saa haitata ilma-aluksen radioaseaman radioviestintää eikä häiritä muiden ilma-aluksessa olevien laitteiden toimintaa.

Radioamatööriaseamalla suomalaisessa ilma-aluksessa saa käyttää Liikenne- ja viestintäviraston radiotaajuusmääräyksessä radioamatööriviestintään määrättyjä alle 30 MHz taajuuksia. Yli 30 MHz taajuuksista saa käyttää vain radioamatööri-viestinnälle ensisijaisin yksinoikeuksin varattuja taajuuksia.

Luku 4 Tekniset määräykset

16 § Radioamatöörilähettimen ominaisuudet

Jos radioamatöörilähetin on rakenteeltaan sellainen, että suurin sallittu lähetysteho on mahdollista ylittää, lähetin on varustettava mittarilla, jolla voidaan luotettavasti varmistua tehorajan noudattamisesta.

Radioamatööriaseaman aiheuttamat harhalähetteet on pidettävä mahdollisimman vähäisinä:

1) Alle 30 MHz:n taajuuksille osuvien harhalähetteiden vaimennuksen pitää olla vähintään 40 dB verrattuna lähettimen ulostulotehoon. Harhalähetteen huipputeho (pX) ei saa ylittää 10 mW.

2) Yli 30 MHz:n taajuuksille osuvien harhalähetteiden vaimennuksen pitää olla vähintään 60 dB verrattuna lähettimen ulostulotehoon. Radioamatööri-toiminnalle osoitettujen taajuusalueiden ulkopuolella harhalähetteen huipputeho (pX) ei saa ylittää 25 μ W.

Jos harhalähetteet kuitenkin aiheuttavat haitallista häiriötä muulle radioviestinnälle, harhalähetteiden vaimennusta on lisättävä 20 dB 2 momentissa määrätystä arvoista.

Radioamatöörilähettimen lähetystaajuuden on pysyttävä mahdollisimman vakaana.

Radioamatööriaseaman lähete on pidettävä kaikissa käyttöolosuhteissa radioamatöörikäyttöön osoitetun taajuusalueen sisällä. Alle 30 MHz taajuuksilla suurin sallittu kaistanleveys on 8 kHz. Taajuusalueilla 50 - 146 MHz suurin sallittu kaistanleveys on 18 kHz. Kuitenkin taajuusalueilla 472 - 479 kHz, 10100 - 10150 kHz ja 70,00 - 70,050 MHz suurin sallittu kaistanleveys on 1 kHz.

Jos radioamatööriaseaman aiheuttama kentänvoimakkuus ylittää kentänvoimakkuuden, mitä sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset täyttävän häiriintyvän radiolaitteen, telepäätelaitteen, sähkölaitteen tai televerkon tulee sietokykyvaatimusten mukaisesti häiriintymättä sietää, poistetaan tai rajoitetaan häiriö sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 277 §:n mukaisesti.

17 § Radioamatööri-toistinaseman ominaisuudet

Radioamatööri-toistinaseman lähettimen on oltava rakenteeltaan sellainen, että se käynnistyy vain avaussignaalista.

Radioamatööri-toistinaseman kauko-ohjausjärjestelmän on oltava sellainen, että vain toistinaseman valvoja pystyy ohjaamaan asemaa.

Luku 5 Voimaantulosäännökset

18 § Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä määräys tulee voimaan 9 päivänä huhtikuuta 2019 ja se on voimassa toistaiseksi.

Tämän määräyksen 5 §:n 2 momenttia ei sovelleta radioamatööri-toistinaseman valvojaan, jonka nimi on ilmoitettu Viestintävirastolle tai Liikenne- ja viestintävirastolle ennen tämän määräyksen voimaantuloa.

Tällä määräyksellä kumotaan Viestintäviraston 17. joulukuuta 2014 antama samanniminen määräys (Viestintävirasto 6 J/2018 M).

19 § Tiedonsaanti ja julkaiseminen

Tämä määräys on julkaistu Liikenne- ja viestintäviraston määräyskokoelmassa ja se on saatavissa Liikenne- ja viestintäviraston asiakaspalvelusta:

Käyntiosoite	Dynamicum, Erik Palménin aukio 1, Helsinki
Postiosoite	PL 313, 00561 Helsinki
Puhelin	0295 390 100
Sähköposti	asiakaspalvelu(at)traficom.fi
WWW-sivusto	http://www.traficom.fi/

Helsingissä 9 päivänä huhtikuuta 2019

Pääjohtaja Kirsi Karlamaa

Johtaja Kati Heikkinen